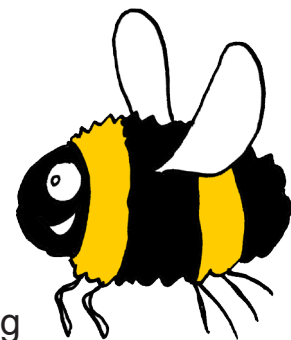

Humler og humlekasser

Informasjon og forslag til aktiviteter for barnehager og skoler fra Ilene våtmarkssenter

For en tid tilbake var Ilene våtmarkssenter (den gang Holmen våtmarkssenter) vert for et humlekassekurs. Kurset var i regi av organisasjonen *La humla suse* som sto for det faglige innholdet. I etterkant av kurset har vi fått flere ønsker om mer informasjon om humlekasser og forslag til aktiviteter for barn rundt temaet humler. Vi håpet å kunne tilby et fullt opplegg rundt temaet for skoler og barnehager, men grunnet redusert bemanning i 2015 så har vi ikke mulighet til å gjennomføre dette før senere. Vi har isteden samlet ideer/ linker til informasjon og aktiviteter som skoler/ barnehager kan gjennomføre selv. Dersom dere forsøker noe av dette eller har forslag til andre aktiviteter etc. så setter vi stor pris på at dere deler dette med oss enten på mail (ilene@fylkesmannen.no) eller på vår facebookside (sø! "Ilene våtmarkssenter")

Informasjon om humler og hvorfor vi må hjelpe dem:

- Biologi/ trusler/ hvordan fange humle: <http://data.artsdatabanken.no/pages/160179>
- Hvordan artsbestemme humler: <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/temahefte/049.pdf>

Hvor få tak i humlekasse?

Lage selv:

- La humla suse: http://www.lahumlasuse.no/?page_id=157

Kjøre:

- Natur og fritid: http://www.naturogfritid.no/614001/Hobby_og_hage/Humler_og_bier/Humlekasse
- La humla suse: www.lahumlasuse.no
- ASVO Nøtterøy: 33 30 48 80

Hvordan lage innmat til humlekasse?

VIKTIG! Humlekasser må ha dette for å fungere!

- Infoside: http://www.lahumlasuse.no/?page_id=157
- Film, del 1: <https://www.facebook.com/video.php?v=724385097620198>
- Film, del 2: <https://www.facebook.com/video.php?v=724419470950094>

NB! Dersom dere har vanskeligheter med å få tak i innmat så ta kontakt med Ilene våtmarkssenter så kan vi hjelpe dere.

Bøker om humler for voksne:

- Norge humler med humleskolen- Tor Bollingmo
- E-bok - Felhåndbok - Humler i Norge, NINA: <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/temahefte/049.pdf>

Bøker om humler for barn:

- Humlenes blomsterbok- Stefan Casta

Sang og musikk om humler:

- Humlens flukt av Rimskij-Korsakov
- Billen Brum og humlen Hurre (Spotify eller i «Vi synger» av M.S. Myhra)

Plante humlevennlige blomster:

- Samleside om humleblomster på Norges største hageblogg. NB! For mindre barn, husk å sjekke om blomstene er giftige! <http://moseplassen.com/tag/humleplanter-liste/>
- Humleblomster som er spiselige for mennesker: <http://moseplassen.com/2014/06/spiselige-humleblomster/>

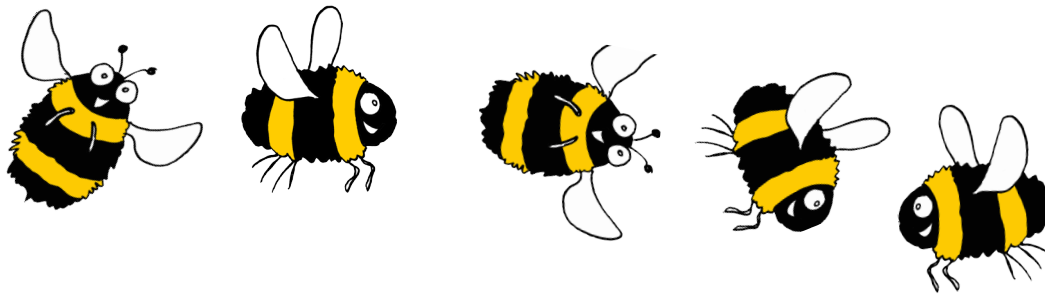
Ilene våtmarkssenters inspirasjonsside for humleaktiviteter:

Siden inneholder forslag til ca. 200 morsomme aktiviteter rundt temaet humler. Alle sidene er dessverre på engelsk, men ofte er bildet alt man trenger. NB! Noen aktiviteter er for større barn eller for voksne (og kan for eksempel brukes til å lage konkreter). Mer info om innhold på siden nedenfor under «aktiviteter for barn om humler».

<https://www.pinterest.com/bzxlb/humle-aktiviteter/>

Aktiviteter for barn om humler:

- Leke at man er humle som samler nektar (bruke rockeringer/ tau, bøtte med vann og liten kopp eller stekepipette). Mer informasjon på denne nettsiden (engelsk tekst) http://bumblebeeconservation.org/images/uploads/BumbleKids/Pollen_game.pdf
- Leke at man er humle som samler pollen (bruke rockeringer/ tau, bøtte med baller eller innmat til kinderegg og liten pose). Mer informasjon på denne nettsiden (engelsk tekst) http://bumblebeeconservation.org/images/uploads/BumbleKids/Pollen_game.pdf
- Konkurranseside om når man ser den første humlen om våren/ hvem som ser den første
- Forske på hva slags blomster eller hva slags blomsterfarge som humlene foretrekker og lage enkel statistikk på dette. Her kan vi enten bruke ekte blomster eller lage falske blomster som fylles med hjemmelaget nektar (1 del sukker 2 deler vann). Undre oss over hvorfor humlene liker noen blomster/ farger bedre enn andre.
- Magespill: Lime selvlagde papirblomster til et bord med tynn plate, pappplate etc. Lage små humler og feste metall på (forslag til humler dere kan lage er det mange av på inspirasjonssiden <https://www.pinterest.com/bzxlb/humle-aktiviteter/>. Bruke magneter under platen til å bevege humlene oppå slik at humlene flyr rundt mellom blomstene.
- Vise hvordan humler samler pollen ved å bruke q-tips og blomster med mye pollen: tegne en liten humle på tuppen av en q-tips med tusj. Kjøpe/ finne blomster med mye pollen som f.eks tulipan eller liljer og vise hvordan q-tipsen vil dekkes av pollen når den «lander» på blomst 1 og deretter overfører dette når den «lander» på blomst 2). Hvis man ønsker å lage en større versjon så kan man lage falske blomster av plast og legge kakaopulver eller noe annet som fester seg på en humle som man lager av bomull.
- Leke «fange humle med blomster» http://www.orientaltrading.com/bee-toss-game-a2-16_1357.fltr?cm_mmc=social-_product-_pinterest-_pinterest
- Undre oss over hvorfor humler har pels

- Lage «humlemat» (humlebanan, humlepølse og humlecakepops og mange flere) <https://www.pinterest.com/bzxl/humle-aktiviteter/>
- Kunst og håndverk med humletema (lag humle av klesklype, papptallerken eller håndtrykk, lag fuglemater som ser ut som en humle av en blikkboks, dorullhumle og mange flere) <https://www.pinterest.com/bzxl/humle-aktiviteter/>
- Lage enkle og billige humlekostymer (uten å sy) <https://www.pinterest.com/bzxl/humle-aktiviteter/>
- Undre oss over hvorfor humler har striper i sterke farger
- Snekre humlekasse, rake sammen og klargjøre innmat og sette ut kassen. Følge med om noen flytter inn (se side 1)
- Lage humlefest <https://www.pinterest.com/bzxl/humle-aktiviteter/>
- Ansiktsmaling <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/f1/1d/57/f11d572db119bdb4aac412288f42d303.jpg>
- Plante humleblomster (se side 1)
- Lage oppskrifter med honning <https://www.pinterest.com/bzxl/humle-aktiviteter/>

Lykke til med innsatsen
for humlene!